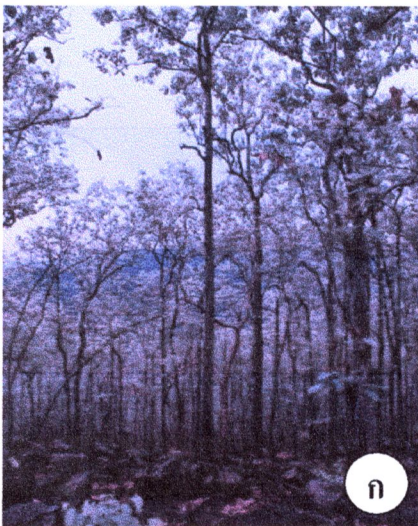

บทที่ 3

ผลการวิจัย

1. การสำรวจแมลงในเขตอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ เขื่อนห้วยกุ่ม จังหวัดชัยภูมิ

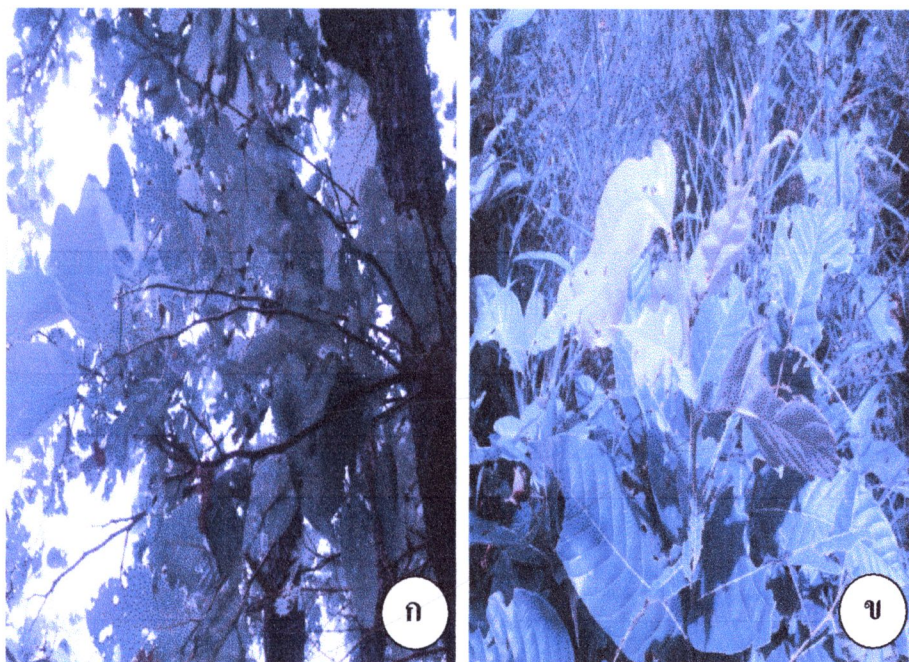
จากการเดินสำรวจตามเส้นทางต่างๆ ที่กำหนดให้ พบว่าเส้นทางที่เดินสำรวจทั้ง 4 เส้นทางนั้น เป็นแหล่งพืชอาหารของผีเสื้อกลางคืนในวงศ์ Saturniidae ที่ต้องการศึกษา ซึ่งพืชอาหารที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้นรัง ชื่อวิทยาศาสตร์ *Shorea siamensis* Miq. (ภาพที่ 1ก) และยังพบต้นเต็งหรือต้นจิก ชื่อวิทยาศาสตร์ *Shorea obtusa* Wall. (ภาพที่ 1ข) อีกด้วย นอกจากนี้ยังพบร่องรอยต้นรัง (ภาพที่ 2ก) และต้นเต็ง (ภาพที่ 2ข) ที่ถูกแมลงทำลาย และยังพบหนอนผีเสื้อที่กำลังกินใบรัง (ภาพที่ 3ก) และใบเต็ง (ภาพที่ 3ข) และเมื่อนำหนอนที่กินใบรังมาเพาะเลี้ยงต่อจนเข้าดักแด้ และฟักออกเป็นตัวเต็มวัย ซึ่งจำแนกชนิดของแมลงนี้ได้เป็นผีเสื้อจรวดสีน้ำตาลแดง (*Ambulyx moorei* Moore.) (ภาพที่ 4) ซึ่งไม่ใช่ตัวหนอนของผีเสื้อกลางคืนในวงศ์ Saturniidae และดักแด้ไม่มีการชักใยสร้างรังหุ้มดักแด้เช่นรังของผีเสื้อในวงศ์ Saturniidae และพบมูลของหนอนผีเสื้อเป็นจำนวนมากบริเวณใต้ต้นเต็ง (ภาพที่ 5) นอกจากนี้ยังพบรังไหมของผีเสื้อกลางคืนในวงศ์ Saturniidae คือ รังไหมป่าทาสาร์ จำนวน 3 รัง ซึ่งรังเปล่าที่ 1 มีดักแด้ตายอยู่ข้างในรัง โดยพบติดอยู่ที่กิ่งของต้นหนามแท่ง (*Catunaregam tomentosa* Tirveng) (ภาพที่ 6) ส่วนรังเปล่าที่ 2 และ 3 มีร่องรอยของการฟักออกเป็นตัวเต็มวัย โดยพบติดอยู่กับเครือเถาวัลย์เหล็ก (*Ventilago calyculata* Tulashe) (ภาพที่ 7) ที่ขึ้นตามต้นไม้ใหญ่ โดยบริเวณที่พบรังไหมนี้มีต้นเต็งเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม รังไหมป่าทาสาร์โดยรวมอยู่ในสภาพที่ดี

ภาพที่ 1 ตัวอย่างพืชอาหารของแมลงในวงศ์ Saturniidae

ก ต้นรัง (*Shorea siamensis*) สำรวจวันที่ 19-20 มกราคม 2553

ข ต้นเต็ง (*Shorea obtusa*) สำรวจวันที่ 29-30 มีนาคม 2553

ภาพที่ 2 ร่องรอยของใบพืชอาหารที่ถูกแมลงทำลาย สํารวจวันที่ 3-4 กรกฎาคม 2553

ก ใบรัง

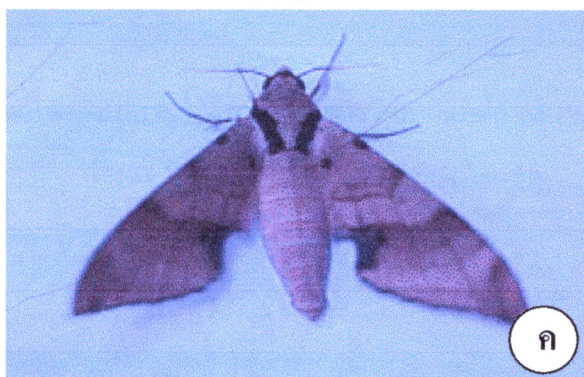
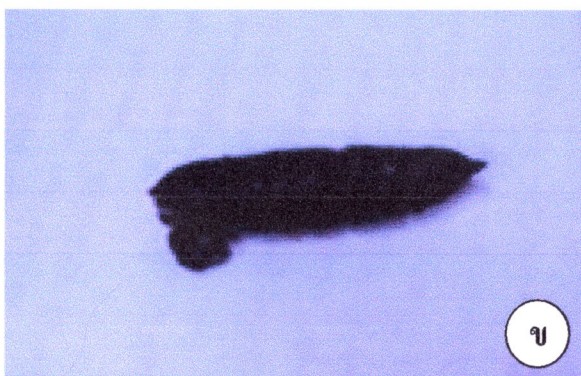
ข ใบเต็ง

ภาพที่ 3 หนอนผีเสื้อที่กำลังกัดกินใบพืชอาหาร

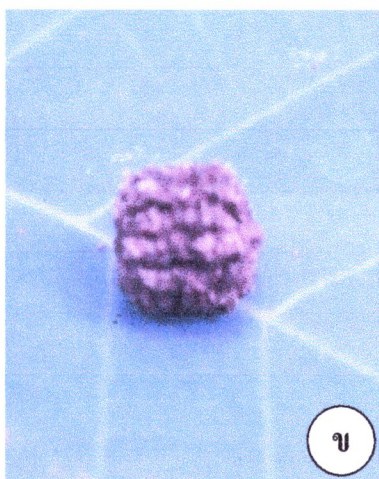
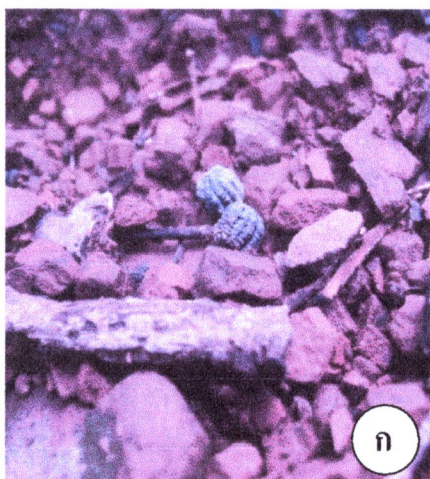
ก หนอนผีเสื้อจรวดสีน้ำตาลแดงที่กำลังกินใบรัง สํารวจวันที่ 19-20 มกราคม 2553

ข หนอนผีเสื้อที่กำลังกินใบเต็ง สํารวจวันที่ 3-4 กรกฎาคม 2553

ภาพที่ 4 ผีเสื้อจรวดสีน้ำตาลแดง (*Ambulyx moorei*) สํารวจวันที่ 19-20 มกราคม

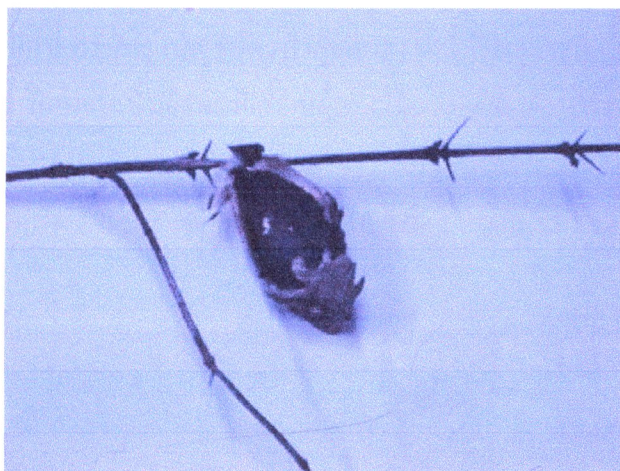
ก หนอน ข คักแค้ ค ตัวเต็มวัย

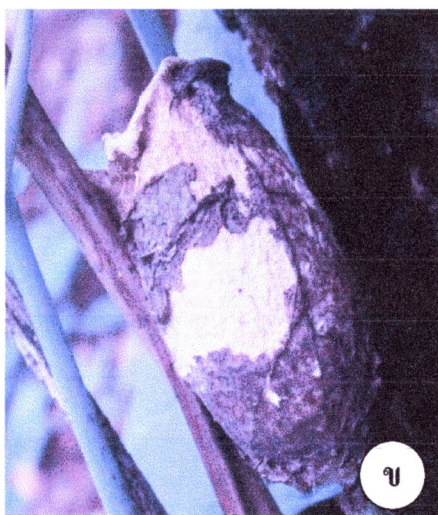
ภาพที่ 5 มูลของหนอนผีเสื้อบริเวณใต้ต้นเต็ง สํารวจวันที่ 3-4 กรกฎาคม 2553

ก มูลหนอนที่มีสีเทา

ข มูลหนอนที่มีสีดำ

ภาพที่ 6 รังเปล่าของไหมป่าทาสาร์ที่พบติดอยู่กับต้นหนามแท่ง
สำรวจวันที่ 19-20 มกราคม 2553

ภาพที่ 7 รังเปล่าของไหมป่าทาสาร์ที่พบติดอยู่กับเครือเงาวัลย์เหล็กที่ขึ้นตามต้นไม้ใหญ่
สำรวจวันที่ 3-4 กรกฎาคม 2553

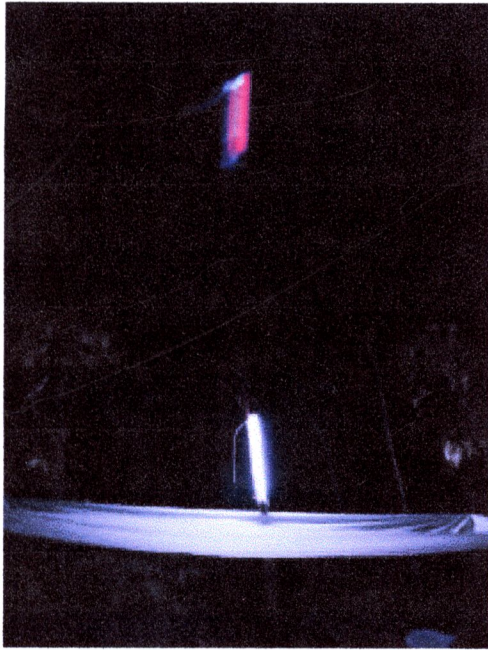
ก รังเปล่า รังที่ 2

ข รังเปล่า รังที่ 3

2. การใช้กับดักแสงไฟในเขตอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ เขื่อนห้วยกุ่ม จังหวัดชัยภูมิ

ส่วนจากการสำรวจโดยใช้กับดักแสงไฟ(ภาพที่ 8) นั้น พบผีเสื้อกลางคืนและแมลงต่างๆ ได้แก่ ผีเสื้อกลางคืนค้ำควา (*Lyssa zampa* Butler) วงศ์ Uraniidae (ภาพที่ 9) ซึ่งเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตาม

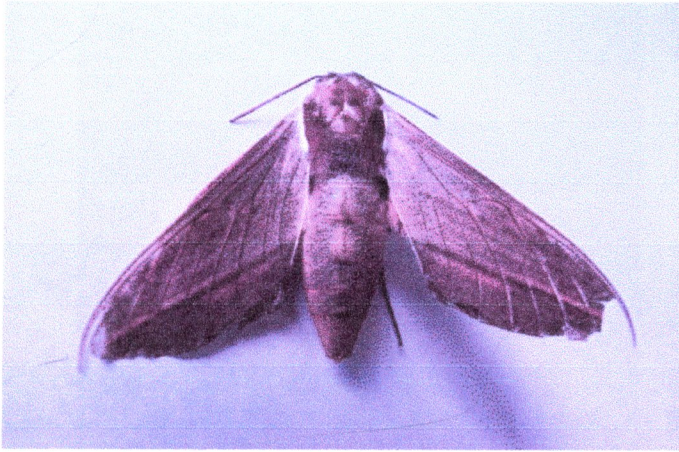
ประกาศกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2537) ภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 จนกระทั่ง พ.ศ. 2546 ได้มีการปรับปรุงบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครอง ทำให้ปัจจุบัน ผีเสื้อกลางคืนค้างคาวไม่ใช่สัตว์ป่าคุ้มครองอีกต่อไป นอกจากนั้นยังพบผีเสื้อเหยี่ยว (*Theretra clotho*) (ภาพที่ 10) ส่วนแมลงชนิดอื่นที่พบนั้นได้แก่ แมลงกินูน (*Holotrichia* sp.) (ภาพที่ 11) ตั๊กแตนหนวดยาว (*Aeromachus pygmaeus*) (ภาพที่ 12) ตั๊กแตนหนวดสั้น (*Atractomorpha lata*) (ภาพที่ 13) และชีปะขาว (*Thalerosphyrus* sp.) (ภาพที่ 14)

ภาพที่ 8 การติดตั้งกับดักแสงไฟตั้งแต่เวลา 18.00 - 22.00 น.

ภาพที่ 9 ผีเสื้อกลางคืนค้างคาว (*Lyssa zampa*) วงศ์ Uraniidae
สำรวจวันที่ 19-20 มกราคม 2553

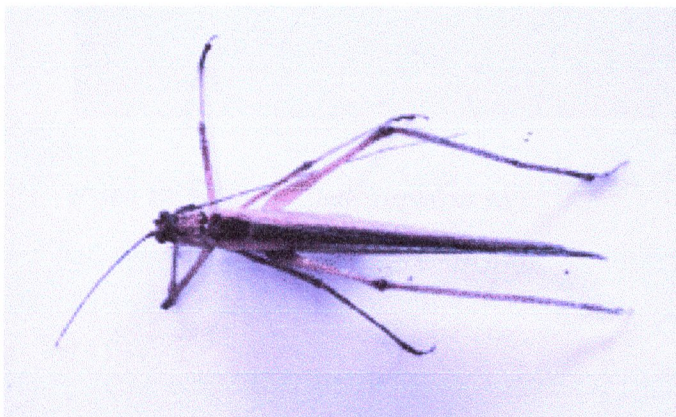

ภาพที่ 10 ผีเสื้อเหยี่ยว (*Theretra clotho*)

สำรวจวันที่ 3-4 กรกฎาคม 2553

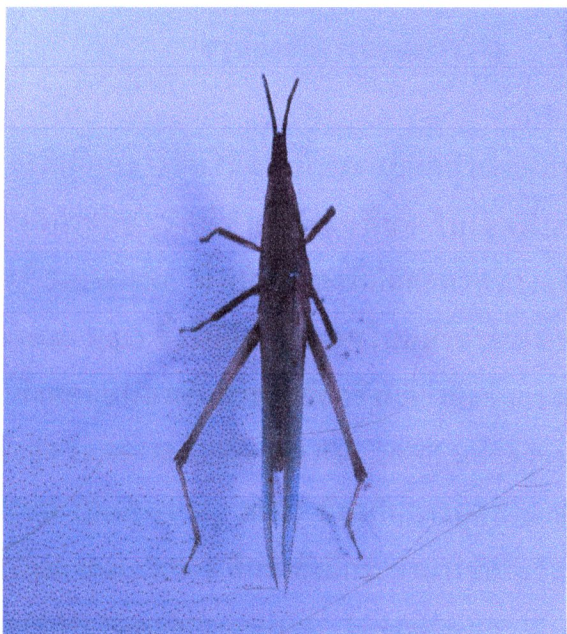

ภาพที่ 11 แมลงกินูน (*Holotrichia* sp.) สำรวจวันที่ 29-30 มีนาคม 2553

ภาพที่ 12 ตักแตนหนวดยาว (*Aeromachus pygmaeus*)

สำรวจวันที่ 29-30 มีนาคม 2553

ภาพที่ 13 ตั๊กแตนหนวดยาว (*Atractomorpha lata*)

สำรวจวันที่ 29-30 มีนาคม 2553

ภาพที่ 14 จี๊ปขาว (*Thalerospyrus* sp.)

สำรวจวันที่ 29-30 มีนาคม 2553